Europaparlamentet

2019-2024

Utskottet för rättsliga frågor

2021/2161(INL)

9.6.2023

FÖRSLAG TILL BETÄNKANDE

med rekommendationer till kommissionen om digitalisering och förvaltningsrätt
(2021/2161(INL))

Utskottet för rättsliga frågor

Föredragande: Karen Melchior
(Initiativ – artikel 47 i arbetsordningen)

INNEHÅLL

Sida

FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS RESOLUTION 3

BILAGA TILL RESOLUTIONSFÖRSLAGET:REKOMMENDATIONER OM INNEHÅLLET I DET BEGÄRDA FÖRSLAGET 12

FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS RESOLUTION

med rekommendationer till kommissionen om digitalisering och förvaltningsrätt

(2021/2161(INL))

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

– med beaktande av artikel 225 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,

– med beaktande av artikel 298 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,

– med beaktande av artikel 41 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, där det fastslås att rätten till god förvaltning är en grundläggande rättighet,

– med beaktande av Europaparlamentets, rådets och kommissionens gemensamma uttalande om den europeiska förklaringen om digitala rättigheter och principer för det digitala decenniet av den 15 december 2022,

– med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1725 av den 23 oktober 2018 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter som utförs av unionens institutioner, organ och byråer och om det fria flödet av sådana uppgifter samt om upphävande av förordning (EG) nr 45/2001 och beslut nr 1247/2002/EG[1],

– Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1049/2001 av den 30 maj 2001 om allmänhetens tillgång till Europaparlamentets, rådets och kommissionens handlingar[2].

– med beaktande av förslaget till Europaparlamentets och rådets förordning om informationssäkerhet i unionens institutioner, organ och byråer (2022/0084(COD)),

– med beaktande av förslaget till Europaparlamentets och rådets förordning om åtgärder för en hög gemensam cybersäkerhetsnivå vid unionens institutioner, organ och byråer (2022/0085(COD)),

– med beaktande av omfattande rättspraxis från Europeiska unionens domstol, som har erkänt en uppsättning allmänna förvaltningsrättsliga principer på grundval av medlemsstaternas konstitutionella traditioner,

– med beaktande av kommissionens meddelande av den 26 januari 2022 om upprättandet av en europeisk förklaring om digitala rättigheter och principer för det digitala decenniet (COM(2022)0027), och det åtföljande arbetsdokumentet från kommissionens avdelningar med en rapport om samråden med och deltagandet av berörda parter (SWD(2022)0014),

– med beaktande av kommissionens digitala strategi *Next Generation Digital Commission* av den 30 juni 2022 (C(2022)4388),

[1] EUT L 295, 21.11.2018, s. 39.
[2] EUT L 145, 31.5.2001, s. 43.

– med beaktande av sin resolution av den 6 september 2001 om särskild rapport från Europeiska ombudsmannen till Europaparlamentet efter undersökningen på eget initiativ av om de olika gemenskapsinstitutionerna och -organen har antagit någon kodex för god förvaltningssed som är tillgänglig för allmänheten[3],

– med beaktande av kommissionens beslut 2000/633/EG, EKSG, Euratom av den 17 oktober 2000 om ändring av dess arbetsordning genom en bilaga med regler om god förvaltningssed för Europeiska kommissionens anställda när det gäller deras förhållande till allmänheten[4],

– med beaktande av beslutet av rådets generalsekreterare/höge representant för den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken av den 25 juni 2001 om en kodex för god förvaltningssed i de yrkesmässiga förbindelserna med allmänheten för generalsekretariatet vid Europeiska unionens råd och dess personal[5],

– med beaktande av rekommendation CM/Rec(2007)7 av den 20 juni 2007 från Europarådets ministerkommitté till medlemsstaterna om god förvaltning,

– med beaktande av principerna för offentlig tjänst som ska iakttas av EU-tjänstemän, som offentliggjordes av Europeiska ombudsmannen den 19 juni 2012,

– med beaktande av de på varandra följande faktabladen om digital offentlig förvaltning rörande medlemsstaterna, som offentliggjorts online av kommissionen,

– med beaktande av att det i medlemsstaterna finns både allmänna förvaltningsprocesslagar, med de grundläggande förvaltningsrättsliga principerna, och områdesspecifik eller sektorsspecifik lagstiftning,

– med beaktande av den undersökning som utfördes av det svenska statskontoret på uppdrag av Sveriges regering om principer för god förvaltning i Europeiska unionens medlemsstater,

– med beaktande av den undersökning som utfördes av den danska Digitaliseringsstyrelsen på uppdrag av Danmarks regering om principer för god användning av grundläggande uppgifter inom digitaliserad offentlig förvaltning,

– med beaktande av 2022 års rapport från Europeiska rättsinstitutet, *Model Rules on Impact Assessment of Algorithmic Decision-Making Systems Used by Public Administration*[6],

[3] EGT C 72 E, 21.3.2002, s. 331.
[4] EGT L 267, 20.10.2000, s. 63.
[5] EGT C 189, 5.7.2001, s. 1.
[6] https://www.europeanlawinstitute.eu/fileadmin/user_upload/p_eli/Publications/ELI_Model_Rules_on_Impact_Assessment_of_ADMSs_Used_by_Public_Administration.pdf.

– med beaktande av de informationsmeddelanden som lades fram under den konferens om EU:s förvaltningslagstiftning som anordnades av utredningsavdelningen inom utskottet för rättsliga frågor samt av universitetet i León (León den 27–28 april 2011)[7],

– med beaktande av rekommendationerna i det arbetsdokument om det aktuella läget och framtidsutsikterna för EU:s förvaltningslagstiftning som arbetsgruppen om EU:s förvaltningslagstiftning lade fram den 22 november 2011[8],

– med beaktande av bedömningen av det europeiska mervärdet av en förvaltningsprocesslag för Europeiska unionen, som Enheten för europeiskt mervärde lade fram för utskottet för rättsliga frågor den 6 november 2012[9],

– med beaktande av det offentliga samrådet om allmänna regler för en öppen, oberoende och effektiv EU-förvaltning och dess sammanfattande rapport från juli 2018, som enheten för europeiskt mervärde vid Europaparlamentets utredningstjänst lade fram för utskottet för rättsliga frågor den 10 juli 2018[10],

– med beaktande av en konsekvensbedömning av möjliga åtgärder på EU-nivå för en öppen, effektiv och oberoende EU-förvaltning från juli 2018, som enheten för förhandsbedömningar vid Europaparlamentets utredningstjänst lade fram för utskottet för rättsliga frågor den 10 juli 2018[11],

– med beaktande av 2022 års bedömning av det europeiska mervärdet med digitalisering och förvaltningsrätt, som enheten för europeiskt mervärde lade fram för utskottet för rättsliga frågor den [30 maj 2023][12],

– med beaktande av sin resolution av den 15 januari 2013 med rekommendationer till kommissionen om Europeiska unionens förvaltningsprocesslag[13],

– med beaktande av sin resolution av den 9 juni 2016 om en öppen, effektiv och oberoende EU-förvaltning och förslaget till Europaparlamentets och rådets förordning om en öppen, effektiv och oberoende EU-förvaltning[14],

– med beaktande av sin resolution av den 26 oktober 2017 om kontroll av unionsrättens tillämpning 2015 (2017/2011(INI)),

---

[7] http://www.europarl.europa.eu/committees/en/juri/studiesdownload.html?languageDocument=EN&file=59983.

[8] http://www.europarl.europa.eu/meetdocs/2009_2014/documents/juri/dv/juri_wdadministrativelaw_/juri_wdadministrativelaw_en.pdf.

[9] http://www.europarl.europa.eu/meetdocs/2009_2014/documents/juri/dv/eav_lawofadminprocedure_/EAV_LawofAdminprocedure_EN.pdf.

[10] https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2018/621841/EPRS_STU(2018)621841_EN.pdf.

[11] https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2018/621841/EPRS_STU(2018)621841_EN.pdf.

[12] https://www.europarl.europa.eu/thinktank/sv/document/EPRS_STU(2022)730350.

[13] EUT C 440, 30.12.2015, s. 17.

[14] https://www.europarl.europa.eu/cmsdata/150700/consultation-eu-law-summary-report.pdf.

– med beaktande av sin resolution av den 7 juli 2022 om bättre lagstiftning med gemensamma krafter (2021/2166(INI)),

– med beaktande av sin resolution av den 20 maj 2021 om att forma EU:s digitala framtid: undanröja hinder för en fungerande digital inre marknad och förbättra användningen av AI för europeiska konsumenter (2020/2216(INI)),

– med beaktande av kommissionens uppföljning av Europaparlamentets resolution med rekommendationer till kommissionen om Europeiska unionens förvaltningsprocesslag, som antogs av kommissionen den 24 april 2013,

– med beaktande av kommissionens uppföljning av Europaparlamentets resolution om en öppen, effektiv och oberoende EU-förvaltning, som antogs av kommissionen den 4 oktober 2016,

– med beaktande av kommissionens uppföljning av Europaparlamentets resolution om bättre lagstiftning med gemensamma krafter, som antogs av kommissionen den 22 oktober 2022,

– med beaktande av artiklarna 47 och 54 i arbetsordningen,

– med beaktande av betänkandet från utskottet för rättsliga frågor (A9-xxxx/xxxx), och av följande skäl:

A. Lissabonfördragets ikraftträdande har gett EU en god rättslig grund för att anta en europeisk förvaltningsprocesslag.

B. Den grundläggande rätten till god förvaltning, som fastställs i artikel 41 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, har blivit rättsligt bindande som primärrätt.

C. I en union som följer rättsstatsprincipen är det nödvändigt att se till att processuella rättigheter och skyldigheter alltid är tillräckligt klart avgränsade, utvecklade och respekterade. Medborgarna har rätt att förvänta sig en hög nivå av öppenhet, effektivitet, lyhördhet och snabb behandling från unionens institutioner, organ och byråer, och de har också rätt till information om vilka alternativ de har för att vidta ytterligare åtgärder i det berörda ärendet.

D. En effektiv unionsförvaltning är väsentlig för allmänintresset och både för många och för få regler och förfaranden kan leda till administrativa missförhållanden, som också kan orsakas av motstridiga, oförenliga eller oklara regler och förfaranden. Lämpligt strukturerade och konsekventa förvaltningsprocesser främjar både en effektiv förvaltning och ett lämpligt genomförande av den grundläggande rätten till god förvaltning och främjar dessutom öppenhet och ansvarsskyldighet, vilket stärker unionens legitimitet och ökar medborgarnas förtroende för unionens förvaltning.

E. Bristen på förtroende bland medborgarna har under de senaste åren varit ett akut problem för unionen, vilket kan påverka dess legitimitet. Unionen måste ge snabba, tydliga och synliga svar till unionsmedborgarna för att bemöta deras farhågor.

F. EU:s befintliga regler och principer om god förvaltning är spridda över en mängd områden: primärrätten, rättspraxis från Europeiska unionens domstol, sekundärrätten, icke-bindande lagstiftning och ensidiga åtaganden av EU-institutionerna.

G. De interna regler för god förvaltningssed som redan tillämpas av de olika institutionerna har en begränsad effekt, och de är varken enhetliga eller rättsligt bindande.

H. Med tanke på rekommendationerna från Europarådets grupp av stater mot korruption (Greco) skulle en tydlig och bindande uppsättning regler för unionens förvaltning vara en positiv signal i kampen mot korruption i offentliga förvaltningar.

I. Sedan 2001 har Europaparlamentet i sina resolutioner och bilagor till dem konsekvent begärt lagstiftningsåtgärder från kommissionen på detta område. 2013 efterlyste parlamentet en förvaltningsprocesslag för EU, och 2016 efterlyste parlamentet särskilt ett förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om en öppen, effektiv och oberoende EU-förvaltning. I huvudsak syftar parlamentets uppmaningar till antagandet av en förordning om Europeiska unionens förvaltningsprocess med allmänna förfaranderegler för den administrativa verksamheten inom unionens förvaltning, dvs. unionens institutioner, organ och byråer (europeisk förvaltningsprocesslag).

J. Uppmaningen bygger på detaljerade konsekvensbedömningar som bland annat kvantifierar förvaltningsprocessernas kostnad. I konsekvensbedömningen från 2018 konstaterades att fragmenteringen av förvaltningsprocesserna inom EU:s institutioner och organ inverkar negativt på EU:s öppenhet, effektivitet och oberoende, och slutsatsen drogs att de negativa effekterna sannolikt kommer att förvärras genom övergången till digitaliserad förvaltning. När kommissionen lägger fram förslaget bör den också lägga fram en konsekvensbedömning.

K. Europaparlamentet deltog i offentliga samråd om behovet att införa en europeisk förvaltningsprocesslag, där 76 procent av deltagarna stödde ytterligare åtgärder på unionsnivå för att förbättra och förenkla unionens förvaltningsprocesser, noterade att förbättrad effektivitet och öppenhet är några av huvudskälen till åtgärder från EU:s sida och slog fast att operativ oförenlighet och den administrativa bördan är några av de största problemen. Kommissionen bör i lämplig utsträckning genomföra ytterligare offentliga samråd med alla berörda aktörer under 2023 och framför allt dra nytta av Europeiska ombudsmannens särskilda erfarenheter och sakkunskap, eftersom det är ombudsmannen som tar emot allmänhetens klagomål om missförhållanden inom EU:s organ och institutioner.

L. Samråd med den akademiska världen, yrkesverksamma och rättsväsendet genomfördes av Europaparlamentet som förberedelse för dess resolution från 2016 om en öppen, effektiv och oberoende EU-förvaltning. I sin uppföljning av parlamentets resolution av den 15 januari 2013, som antogs den 24 april 2013, uppgav kommissionen att den skulle göra en detaljerad inventering av EU:s befintliga förvaltningsrätt och av eventuella brister inom alla institutioner, att den skulle utvärdera de strategier som valts för dessa frågor i medlemsstaterna och samråda med den akademiska världen, yrkesverksamma och rättsväsendet för att genomföra en djupgående analys av frågans alla aspekter. Tio år senare har kommissionen ännu inte informerat parlamentet om resultaten av den aviserade inventeringen och fördjupade analysen.

M. I samma uppföljning 2013 uppgav kommissionen också att alla framtida initiativ skulle behöva ta hänsyn till den befintliga ramen med administrativa regler och det komplexa förhållandet mellan övergripande och sektorsspecifika regler, de många orsakerna till eventuella administrativa missförhållanden och de många möjliga sätt på vilka de kan hanteras samt begränsningarna för användningen av artikel 298 i EUF-fördraget. Kommissionen har hittills inte lagt fram någon sådan bedömning.

N. På grundval av artikel 298 i EUF-fördraget lade kommissionen under 2022 för första gången fram två förslag om dels informationssäkerhet och dels cybersäkerhet inom unionens förvaltning, dvs. dess institutioner, organ och byråer, för att ta itu med bristen på en gemensam strategi på dessa områden och det faktum att vart och ett av dem antingen har sina egna regler, baserat på arbetsordningen eller inrättandeakter, eller inte har några regler alls.

O. Förekomsten av övergripande och sektorsspecifika regler kan inte utgöra en ursäkt för att inte utarbeta en europeisk förvaltningsprocesslag, eller ett hinder för att utarbeta en sådan lag, som skulle utgöra en grundläggande och allmän referensram för förvaltningsprocesser som bör tillämpas av alla unionsförvaltningar oavsett verksamhetssektor. Sådana allmänna föreskrifter finns i många av unionens medlemsstater oavsett struktur, område eller sektor och parallellt med sektorsspecifika regler.

P. Fragmenteringen av de tillämpliga rättsliga ramarna inom unionens förvaltning leder till betydande dubbelarbete med att utforma och tillämpa interna regler samt till oförenlig administrativ praxis. För allmänheten ökar förekomsten av olika regler risken för missförstånd, feltolkning och bristande efterlevnad. En grundläggande och allmän referensram i form av en europeisk förvaltningsprocesslag för unionens förvaltning skulle skapa en förvaltningsmiljö med enhetliga principer, standardiserade regler och tillämpad bästa praxis, men det utesluter inte sektorsspecifika regler som på nationell nivå. En europeisk förvaltningsprocesslag är dessutom förenlig med kravet på att agera med vederbörlig respekt för varje unionsinstitutions och unionsorgans självständighet eller befogenheter, som kommer att bevaras till fullo.

Q. I takt med de tekniska framstegen och den digitalisering som krävs från medlemsstaternas sida, även när det gäller deras offentliga förvaltning och tjänster, har liknande digitaliseringsinsatser gjorts av unionens förvaltning. Unionens förvaltning fungerar i allt högre grad inte som en separat enhet utan samverkar med nationella offentliga förvaltningar så att allmänheten får bra service.

R. Liksom i 2018 års konsekvensbedömning betonades det i 2022 års studie om europeiskt mervärde att behovet av centralisering och harmonisering är större på grund av digitaliseringen och att den pågående digitaliseringen ger upphov till nya problem och utmaningar.

S. Domstolen har genom sin rättspraxis utvecklat väletablerade principer för medlemsstaternas förfaranden i EU-frågor som på så mycket starkare skäl bör tillämpas direkt på unionens förvaltning. Det kan förväntas att domstolens rättspraxis snart

kommer att utvecklas ytterligare för att omfatta aspekter av digitaliseringen av förvaltningsprocesser, såsom automatiserat beslutsfattande.

T. I den europeiska förklaringen om digitala rättigheter och principer för det digitala decenniet proklameras digitala principer till nytta för alla EU-medborgare.

U. I den digitala kompassen 2030 fastställde kommissionen en vision för unionen om ett digitalt omvandlat Europa 2030 i linje med europeiska värden. Syftet med policyprogrammet för det digitala decenniet är att ytterligare stärka det digitala ledarskapet och ge medborgarna och företagen egenmakt, och därmed göra den digitala omvandlingen till en motor för hållbar ekonomisk tillväxt och social välfärd i Europa, vilket bland annat bör uppnås genom att bygga upp digitala färdigheter och kompetenser hos arbetstagarna så att de kan delta fullt ut i den digitala ekonomin och genom att digitalisera offentliga tjänster, samt genom att göra dem mer effektiva och lättanvända till nytta för alla i samhället.

V. Kommissionens digitala strategi *Next Generation Digital Commission* från 2022 omfattar mål som ska göra det möjligt för kommissionens förvaltning att främja EU:s strategiska prioriteringar och föregå med gott exempel, och den är bland annat inriktad på att ge egenmakt åt personalen, möjliggöra beslutsfattande som är digitalt redo genom riktlinjer och stöd i hela unionens policycykel samt utnyttja fördelarna med data och innovativ teknik för att förändra de administrativa förfarandena. Strategin visar hur digitaliseringen av administrativa förfaranden och unionens administrativa interaktion med medborgarna kommer att utvecklas under de kommande åren. Denna utveckling bör åtföljas av en uppsättning regler för förvaltningsprocesser och bör harmoniseras inom hela unionens förvaltning.

W**.** Utvecklingen av ny teknik, såsom artificiell intelligens och automatiska beslutssystem, kan spela en viktig roll för moderniseringen och förbättringen av den offentliga förvaltningens funktion, förutsatt att den teknik som används har en hög tillförlitlighet. Möjligheten för den offentliga förvaltningen, inbegripet unionens förvaltning, att använda sådan ny teknik bör dock begränsas av lagenlighetsprincipen och behovet att säkerställa respekt för medborgarnas rättigheter. Användningen av ny teknik, såsom artificiell intelligens och automatiska beslutssystem, kan medföra särskilda problem för principen om god förvaltning och rätten till rättslig översyn och kräver därför särskild analys av aspekter såsom öppenhet, ansvarsskyldighet, efterlevnad och icke-diskriminering, genom att ta itu med risken för algoritmisk snedvridning.

X. Riskerna med att använda artificiell intelligens och maskininlärning, i synnerhet inom ramen för unionens förvaltning där det kan finnas en betydande maktklyfta mellan medborgarna och förvaltningen, bör erkännas. Unionsförvaltningens användning av maskininlärning bör därför begränsas till insamling, organisering, strukturering, omvandling, kombination och anpassning av data, såsom optisk teckenigenkänning, objektigenkänning eller tal till text.

Y. 2022 lade Europeiska rättsinstitutet fram rapporten *Model Rules on Impact Assessment of Algorithmic Decision-Making Systems Used by Public Administration*, där modellregler föreslås för algoritmiska beslutssystems beslut eller stöd till mänskligt beslutsfattande – dvs. en offentlig myndighets beslut (inbegripet på unionsnivå) att vidta

eller inte vidta åtgärder – som sannolikt kommer att få betydande konsekvenser för allmänheten[15].

Z. Tidigare har programvara för offentlig förvaltning ofta saknat öppen källkod, vilket innebär att medborgarna inte kan granska eller återanvända koden, trots att de betalar för den. Det är värt att erkänna att unionens förvaltning utvecklar, publicerar och använder öppen källkod för programvara, vilket är i linje med principen ”offentliga medel – offentlig kod”. Denna princip främjar återanvändning och förbättring av befintlig kod för att sänka kostnaderna för programutvecklingen och därmed kostnaderna för digitalisering. Unionens förvaltning bör därför kontinuerligt uppmuntra användningen av programvara med öppen källkod[16].

AA. Unionsmedborgarnas tillgång till digitala förvaltningstjänster påverkas av faktorer som ålder, förtroende eller vilja att ta till sig tekniska lösningar. Unionens förvaltning bör därför ta hänsyn till detta när den utvecklar digitala lösningar för sina tjänster för att inte förlora medborgarnas förtroende samt göra det möjligt för dem att anpassa sig till den digitala tjänsten.

AB. Följande principer för digitala offentliga tjänster och förvaltning har redan fastställts: i) människocentrerade och tillgängliga digitala offentliga tjänster på alla nivåer, ii) alla personers möjlighet att delta i skapandet och förbättringen av digitala offentliga tjänster som är skräddarsydda för deras behov och preferenser, iii) engångsprincipen, nämligen att man endast ska behöva lämna in sina uppgifter eller information en gång vid digital interaktion med offentliga förvaltningar i hela unionen, iv) interoperabilitet för digitala tjänster som erbjuds av den offentliga sektorn, såsom digitala identitetslösningar med dataportabilitet som är tillåtna i hela unionen, v) omfattande deltagande av och kontakter med människor genom digital teknik och digitala lösningar samt stimulans av utvecklingen av deltagandeinitiativ på alla nivåer, vi) större säkerhet tack vare digital teknik och digitala lösningar.

1. Europaparlamentet anser att det efter 70 år av kontinuerlig utveckling inom unionens offentliga förvaltning och 13 år efter Lissabonfördragets ikraftträdande, med den rättsliga grunden i artikel 298 i EUF-fördraget, inte finns någon anledning att inte slå fast principerna om god förvaltning i bindande lagstiftning.

2. Europaparlamentet påminner om att det i sin resolution av den 15 januari 2013 och i sin resolution av den 9 juni 2016, i enlighet med artikel 225 i EUF-fördraget, efterlyste antagandet av en förordning om en öppen, effektiv och oberoende EU-förvaltning enligt artikel 298 i EUF-fördraget. Parlamentet påminner om att det i sin resolution av den 9 juni 2016 särskilt uppmanade kommissionen att lägga fram ett lagstiftningsförslag som skulle ingå i dess arbetsprogram för 2017. Parlamentet beklagar att dess krav hittills inte har följts upp med ett förslag från kommissionen.

---

15 https://www.europeanlawinstitute.eu/fileadmin/user_upload/p_eli/Publications/ELI_Model_Rules_on_Impact_Assessment_of_ADMSs_Used_by_Public_Administration.pdf.

16 https://commission.europa.eu/about-european-commission/departments-and-executive-agencies/informatics/open-source-software-strategy_en#opensourcesoftwarestrategy.

3. Europaparlamentet noterar att kommissionen inte har lagt fram några underbyggda eller övertygande argument för sin passivitet och beklagar att kommissionen hittills inte har lagt fram någon djupgående analys eller studier om ämnet.

4. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att snarast lägga fram ett lagstiftningsförslag, på grundval av artikel 298 i EUF-fördraget, om att en förordning om en öppen, effektiv och oberoende EU-förvaltning ska inkluderas i dess arbetsprogram för 2024 så att medlagstiftarna kan inleda sitt arbete med det omedelbart i början av den nya mandatperioden. Parlamentet begär att förslaget följer de rekommendationer som bifogas detta beslut och uppmanar kommissionen att överväga det förslag till förordning som bifogas dess resolution av den 9 juni 2016 som en utgångspunkt för utarbetandet av det begärda förslaget och att ta hänsyn till digitaliseringens utveckling och dess inverkan på unionens förvaltning och förvaltningsprocess.

5. Europaparlamentet bedömer att det begärda förslaget inte får några ekonomiska konsekvenser.

6. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution och bifogade rekommendationer till kommissionen och rådet.

BILAGA TILL RESOLUTIONSFÖRSLAGET:REKOMMENDATIONER OM INNEHÅLLET I DET BEGÄRDA FÖRSLAGET

Rekommendation 1 (på grundval av ett förslag från kommissionen om en förordning om en öppen, effektiv och oberoende EU-förvaltning):

Europaparlamentet anser att kommissionens förslag bör utformas som en förordning om en allmän förvaltningsprocesslag, i enlighet med bilagan till parlamentets resolution av den 9 juni 2016 om en öppen, effektiv och oberoende EU-förvaltning.

Rekommendation 2 (om principerna för digitalisering av unionens förvaltningsprocesser)

Europaparlamentet anser att framstegen inom digitaliseringen och dess inverkan på förvaltningsprocesserna inom unionens förvaltning bör beaktas av kommissionen när den lägger fram det begärda förslaget enligt denna resolution. Särskilt följande bör beaktas:

1. När det gäller allmänna aspekter:

i) Engångsprincipen, nämligen att man endast ska behöva lämna in sina uppgifter eller information en gång vid digital interaktion med unionens förvaltning, och i detta avseende även dra nytta av EU:s e-identitetsplånbok.

ii) Interoperabilitet för digitala tjänster som erbjuds av unionens förvaltning.

iii) Större säkerhet tack vare digital teknik och digitala lösningar.

iv) Införande av förfaranden för och klargörande av användningen av digital teknik i unionsförvaltningens externa kommunikation, i syfte att åtgärda befintliga brister, öka rättssäkerheten, öka antalet fall av administrativ orättvisa som prövas och bryta den onda cirkeln av misstro.

2. När det gäller tillgängliga och inkluderande digitala offentliga tjänster:

i) Digitala offentliga tjänster bör vara människocentrerade och tillgängliga på alla nivåer.

ii) Alla bör ha möjlighet att delta i skapandet och förbättringen av digitala offentliga tjänster som är skräddarsydda för deras behov och preferenser.

iii) Analoga alternativ till digitala tjänster bör alltid tillhandahållas, och en mänsklig kontaktpunkt bör finnas tillgänglig för att hjälpa unionsmedborgarna att hantera eventuella problem som kan uppstå vid användningen av digitala tjänster.

iv) Digitala offentliga tjänster bör vara tillgängliga för personer med funktionsnedsättning.

v) Digitala offentliga tjänster bör också vara tillgängliga via många olika enheter.

3. När det gäller säkerhet, ansvarsskyldighet och uppgiftsskydd:

i) Principen ”offentliga medel – offentlig kod”, nämligen att källkoden till all programvara som utvecklas med hjälp av offentliga medel bör göras tillgänglig för allmänheten för studier och återanvändning.

ii) Integriteten och säkerheten för användare av digitala offentliga tjänster bör skyddas.

iii) Rätten till fel och rätten till rättelse.

iv) Rätten till en förklaring, dvs. rätten att få en förklaring till resultatet av algoritmen och av det beslut som fattats efter algoritmisk bedömning.

v) Principen om insyn när det gäller de kriterier på grundval av vilka automatiska beslut fattas, om dessa beslut påverkar medborgarna.

Rekommendation 3 (om principerna för utveckling och införande av digitala lösningar)

Behovet att utveckla nya digitala lösningar för att tillgodose unionsförvaltningens behov i digitaliseringsprocessen bör erkännas. För att se till att sådana lösningar är till största nytta för allmänheten och unionsförvaltningens personal bör följande principer beaktas:

i) Unionsförvaltningens personal bör stå i centrum för utvecklingsprocessen, eftersom de har mest kunskap om förvaltningsprocesser och undantagsfall, nämligen problem eller situationer som endast inträffar i den högsta eller lägsta änden av det möjliga värdeintervallet eller i extrema situationer.

ii) Utveckling av interna digitala lösningar som är nödvändiga för utbyggnaden av den berörda offentliga tjänsten bör övervägas.

iii) Vid utläggning på entreprenad bör offentliga upphandlingsförfaranden för digitalisering av projekt och processer delas upp i ansökningsomgångar för mindre projekt så att digitaliseringskontrakten blir mer tillgängliga för små och medelstora företag, i stället för att ansökningsomgångarna endast avser monolitiska jätteprojekt som endast ett fåtal stora företag kan lämna anbud på, och som löper större risk att försenas och överskrida budgeten.

iv) Digitaliseringen bör inte enbart betraktas som en kostnadsminskningsprocess: det är viktigt att komma ihåg att ändamålsenlig digitalisering också kräver investeringar i både teknik och personal.

v) Digitaliseringen bör genomföras på ett sätt som leder till att personalen får mer tid för uppgifter de är utbildade för, genom att automatisera repetitiva arbetsmoment och hjälpa personalen att se till att unionens förvaltning fullgör de principer och mål som avses i rekommendation 2.

vi) Digitaliseringen bör inte leda till att specialistuppgifter vältras över på personal utan specialkompetens, som inte får den utbildning och de resurser som krävs för att utföra sådana uppgifter.